

دانش های زبانی

درس ۱

- ۱) هنگام سخن گفتن یا نوشتن برای انتقال پیام به شنونده یا خواننده از جمله استفاده می شود.
- ۲) هرگاه ویژگی انسان را به غیر انسان نسبت دهیم به آن شخصیت بخشی یا تشخیص می گویند.
- ۳) شبهه جمله: ۱- منادا ۲- اصوات . شبهه جمله به تنهایی یک جمله به حساب می آید.

درس ۲

- ۱) جمله خبری: پیام یا خبری را به ما می رساند.
- ۲) جمله پرسشی: با لحن و آهنگ پرسشی مطرح می شود.
- ۳) جمله امری: انجام کار یا درخواستی را بیان می کند.
- ۴) جمله عاطفی: احساس ما را نسبت به چیزی یا کسی نشان می دهد.
- ۵) تشبیه: مانند کردن چیزی به چیز دیگر که به جهت داشتن ویژگی با هم مشترک باشند.
- ۶) مشبه: کلمه ای که آن را به کلمه ای دیگر تشبیه می کنیم.
- ۷) مشبه به: کلمه ای که کلمه ی دیگر (مشبه) به آن تشبیه می کنیم.
- ۸) وجه شبه (دلیل شباهت): ویژگی مشترک بین مشبه و مشبه به
- ۹) ادات تشبیه: کلماتی که پیوند شباهت را نشان می دهند.
- ۱۰) تشبیه بلیغ: حذف ادات تشبیه و وجه شبه

درس ۳

- ۱) فعل: مهم ترین و اصلی ترین بخش جمله و انتقال دهنده ی پیام است.
- ۲) فعل را از مصدر می سازند. فعل: مصدر - ن = خوردن - ن = خورد
- ۳) هرگاه بخواهیم مقصود خود را بیان کنیم از زبان استفاده می کنیم.
- ۴) هرگاه بخواهیم مقصود خود را زیباتر و تاثیرگذارتر بیان کنیم از ادبیات استفاده می کنیم.

درس ۴

- ۱) به کلمه هایی که معمولاً در ابتدای جمله می آیند و انجام کاری و یا داشتن حالتی به آنها نسبت داده می شود، نهاد گویند.
- ۲) مُراعات نظیر (شبکه معنایی): آوردن واژه‌هایی از یک دسته است که با هم هماهنگی دارند.
- ۳) فعل مجهول: فعلی که فاعل آن معلوم نباشد.

درس ۵

- ۱) مفعول واژه‌ای است که بر کسی یا چیزی که فعل بر او واقع شده است دلالت می‌کند.
- ۲) نشانه ی مفعول (را) است.
- ۳) شناسایی مفعول: چه چیزی؟ چه کسی؟
- ۴) تکرار از آرایه‌های ادبی است که به معنی دوباره یا چندباره آوردن واژه‌ای است، به گونه‌ای که بتواند بر موسیقی درونی بیفزاید و تأثیر سخن را بیشتر سازد.

درس ۶

- ۱) متمم: اسمی که بعد از حرف اضافه بیاید متمم نام دارد.
- ۲) نشانه های متمم: حروف اضافه مانند: از، در، به و...
- ۳) جابه جایی در شعر و نثر ادبی: قسمت های مختلف شعر وقتی به نثر تبدیل می گردند، جابه جا می شوند.

درس ۷

- ۱) به فعل هایی که برای نسبت دادن چیزی به چیزی به کار می روند، فعل اسنادی می گویند.

درس ۸

- ۱) در جمله های اسنادی کلمه هایی که به نهاد نسبت داده می شوند، مسند می گویند.
- ۲) یکی از راه های ارتباط با دیگران «نامه نوشتن» است. نامه ممکن است دوستانه یا خانوادگی باشد و یا ممکن است رسمی و اداری باشد.

درس ۹

- (۱) فعل ویژگی هایی دارد که یکی از آنها زمان است. ۱- ماضی ۲- مضارع ۳- مستقبل
- (۲) قطعه ، شعری است که در آن به پند و اندرز و مسائل اخلاقی و اجتماعی می پردازند و مصراع های دوم همه بیت های آن هم قافیه هستند.

درس ۱۰

- (۱) ماضی ساده (مطلق): بن ماضی + شناسه
- (۲) ماضی استمراری: می + ماضی ساده (بن ماضی + شناسه)
- (۳) ماضی نقلی: صفت مفعولی (بن ماضی + ه) + شناسه
- (۴) ماضی بعید: صفت مفعولی (بن ماضی + ه) + بود + شناسه
- (۵) ماضی ابعید: صفت مفعولی (بن ماضی + ه) + بود + ه + شناسه
- (۶) مضارع ساده: بن مضارع + شناسه
- (۷) مضارع اخباری: می + بن مضارع + شناسه
- (۸) مضارع التزامی: ب + بن مضارع + شناسه
- (۹) مستقبل: مضارع ساده از مصدر خواستن + ماضی ساده
- (۱۰) خاطره نویسی هم چون نامه نگاری و سفرنامه نویسی یکی از انواع نوشتن است. هرگاه صحنه ها یا حادثه هایی را که در زندگی روی داده یا مشاهده شده است، بازگو کنیم یا بنویسیم، به آن خاطره گویند.

درس ۱۱

- (۱) کلمه هایی که به جای اسم می نشینند، ضمیر نام دارند.
- (۲) کلمه ای که ضمیر به آن برمی گردد، «مرجع ضمیر» نامیده می شود.
- (۳) به واژه های هم ریشه که ارتباط معنایی با یکدیگر دارند، واژه های هم خانواده می گویند.

درس ۱۲

۱) هر فعل شش ساخت دارد به صورت های مختلف فعل، ساخت یا صیغه می گویند.

۲) بُن یا ریشه فعل، بخش ثابتی است که در همه ساخت ها، تکرار می شود.

۳) نویسندگان برای زیباتر کردن نوشته های خود گاهی از «توصیف» استفاده می کنند. توصیف باعث می شود تا احساس و دقت نویسنده را بهتر دریابیم و متن در ما تأثیر بیشتری بگذارد.

درس ۱۳

۱) به حروفی که شخص و شمار فعل را نشان می دهد؛ شناسه میگویند.

۲) در نثر ساده، نویسنده، بسیار طبیعی، روان و ساده می نویسد و بیشتر در پی آن است که پیام خود را به مخاطب برساند.

۳) نثر ادبی: به متنی (نثر) که نویسنده به زیبایی نوشته، توجه فراوان دارد تا تأثیر سخن خود را بیشتر کند؛ نثر ادبی می گویند.

درس ۱۴

۱) داستان نویسان، با استفاده از تخیل و آوردن شخصیت های غیر انسان، ذهن ما را وا می دارند تا شبیه آنها را در جامعه و اطراف خود پیدا کنیم. این گونه داستان ها را «داستان های رمزی و نمادین» می گویند.

درس ۱۷

۱) واژه ها به دو قسمت ساده و غیر ساده تشکیل می شوند.

۲) واژه های غیر ساده به قسمت مرکب، مشتق و مشتق مرکب تقسیم می شود.

۳) مرکب: جز معنادار + جز معنادار: کتابخانه

۴) مشتق: جز معنادار + جز معنا ساز: بزرگتر

۵) مشتق مرکب: جز معنادار + جز معنادار + جز معنا ساز: گل فروشی